

Factsheets Tweede Kamerverkiezingen 2012

Standpunten verzekeraars
over 13 beleidsterreinen

VERBOND VAN VERZEKERAARS

Inleiding factsheets

Leven is risico nemen. Hoe verder je je vleugels uitslaat, des te meer risico je loopt. Sommige risico's neem je; voor andere wil je een stuk zekerheid. Nederlanders behoren niet voor niets tot de meest ondernemende mensen ter wereld én tot de best verzekerde. Een bedrijf beginnen, een huis kopen, reizen, autorijden: we hebben ons allemaal verzekerd tegen de risico's die dat met zich meebrengt. Dat doen we ook tegen bedrijfsrisico's en de kosten van ziek worden. We verzekeren ons voor een goed inkomen op onze oude dag, voor onze uitvaart, voor het behoud van onze bezittingen en voor talrijke andere gebeurtenissen die bij het leven horen.

Verzekeraars spelen daarmee een centrale rol in het spreiden van risico's, het beheersbaar maken ervan en het bieden van een vangnet als het misgaat. Daarop vertrouwen mensen. Dat vertrouwen van mensen in verzekeraars was lang de normaalste zaak van de wereld, maar is onder druk komen te staan door (onder andere) de woekerpolis-affaire en de kredietcrisis. Juist vanwege de rol die verzekeraars in de samenleving vervullen, is het belangrijk dat dat vertrouwen wordt hersteld – zeker in een wereld die per definitie onzeker is.

Verzekeraars werken daarom sinds eind 2009 aan het programma Verzekeraars-Vernieuwen, dat op de volgende drie kernwaarden is gebaseerd.

- Zekerheid bieden: verzekeraars bieden een bodem waar je als verzekerde niet door kunt zakken op momenten dat tegenspoed je treft.
- Mogelijk maken: verzekeraars zorgen ervoor dat mensen – en daarmee de samenleving – verder komen. Ze brengen risico's van klanten terug tot een voor hen acceptabel niveau. Dat geeft mensen het vertrouwen nieuwe stappen te zetten.
- Maatschappelijk betrokken zijn: verzekeraars staan middenin de samenleving – naast hun klanten. Als partner. Met een open oog voor mens, maatschappij en milieu.

Vanuit deze drie kernwaarden benaderen verzekeraars actuele vraagstukken. Zoals de problemen op de woningmarkt. De oudedagsvoorzieningen die onder druk staan. Maar ook bij andere maatschappelijke vraagstukken, zoals een betaalbare zorg en de positie van zelfstandigen, bekijken verzekeraars of ze zekerheden kunnen bieden, zaken mogelijk kunnen maken of als partner hun verantwoordelijkheid kunnen nemen in het belang van de maatschappij.

In de hierna volgende factsheets geeft het Verbond zijn visie op deze thema's – in aanloop naar de verkiezingen in september. De factsheets bevatten achtergronden en standpunten van verzekeraars over de volgende beleidsterreinen:

- Woningmarkt
- Pensioenen en AOW
- Zelfstandigen: arbeidsongeschiktheid en pensioen
- Zorg: AWBZ en Zorgverzekeringswet (Zvw)
- Ziektewet en WGA voor flexwerkers
- Financiële crisis
- Regeldruk en nalevingslasten
- Algemene toegang tot de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA)
- Private verzekeringsoplossing overstromingsrisico
- Rechtsbijstand/toegang tot het recht
- Brand en fysieke veiligheid
- Samenwerking bestrijding criminaliteit
- Transportsector en economische schade door criminaliteit

Mei 2012

Woningmarkt

Inleiding

Het is van cruciaal belang dat het vertrouwen in de woningmarkt herstelt. In het Lenteakkoord is ervoor gekozen alleen nog nieuwe lineaire en annuïteitenhypotheek in aanmerking te laten komen voor hypotheekrenteaftrek. De netto maandlasten voor nieuwe toetreders stijgen hierdoor aanzienlijk.

Het Verbond is van mening dat dit de markt, vooral de startersmarkt, nog meer op slot zet.

Cijfers en achtergrond

De meest populaire hypotheek op dit moment is gedeeltelijk aflossingsvrij (50 procent van de marktwaarde) en het restant wordt afgelost door middel van een (bank)sparhypotheek. Bij een hypotheek van € 250.000 bedraagt de netto woonlast bij 42 procent IB en een rente van 4,9 procent € 803 netto per maand. Als dezelfde hypotheek verplicht annuïtair moet worden afgelost, stijgt de netto woonlast in het eerste jaar al naar € 951 (+18 procent) en dat loopt uiteindelijk op naar € 1.327 in het laatste jaar (+65 procent).

Standpunten verzekeraars

Het Verbond is voor een brede hervorming van de woningmarkt. Het succes van de eigenwoning-

markt staat of valt met het vertrouwen dat de (potentiële) huizenkopers erin hebben.

De verplichtstelling van de lineaire of annuïteitenhypotheek zorgt echter voor het tegenovergestelde:

- de netto maandlasten worden aanzienlijk hoger;
- hierdoor is een flinke prijscorrectie van de woningmarkt te verwachten;
- woningen in het goedkopere segment kunnen echter niet of nauwelijks in prijs zakken, omdat de starters van de afgelopen tien jaar geen overwaarde hebben. En geen spaargeld. Zij kunnen hun huis niet met verlies verkopen en worden vastgeketend aan hun woning;
- deze woningen komen dus ook niet beschikbaar voor andere starters;
- een potentiële toetreder heeft niet het vertrouwen dat de aan te kopen woning voldoende in waarde zal stijgen om later te kunnen doorstromen. Hierdoor stelt hij de aankoop jarenlang uit en slaat hij misschien een fase over;
- minder doorstroming treft ook de arbeidsmarkt. Werknemers zullen minder in staat zijn om dichterbij het werk te gaan wonen, of om te verhuizen bij een nieuwe arbeidsbetrekking.

Het Verbond vindt het belangrijk dat het vertrouwen in de woningmarkt herstelt. Dit kunnen we alleen bereiken door een geleidelijke hervorming. Daarom pleiten wij primair voor hervorming van de woningmarkt conform de visie van de 22 economen (Bovenberg c.s.) Dat plan bereikt in onze optiek dezelfde doelen als het Lenteakkoord, maar zonder de hierboven beschreven nadelige effecten.

In alle mogelijke te kiezen varianten (Bovenberg, Lenteakkoord) is het van belang om mensen minder afhankelijk te maken en de woningmarkt sneller te laten herstellen. Daarom stellen wij aanvullend op de huidige beleidsvoornemens voor:

- verruim de mogelijkheden voor (kansrijke) starters;
- stimuleer vermogensopbouw voor de eigen woning, om zo zelfredzaamheid van de huishoudens te vergroten en de aanspraken op de overheidsbudgetten op termijn terug te dringen;
- bied de mogelijkheid tot het meefinancieren van een restschuld op de oude woning in de hypotheek op de nieuwe woning.

Pensioenen en AOW

Inleiding

De oudedagsvoorziening in Nederland wordt de komende jaren ingrijpend hervormd.

Cijfers en achtergrond

Verzekeraars zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van een belangrijk deel van de tweede-pijlerpensioenen. Op dit moment is circa twintig procent hiervan in een verzekerde regeling ondergebracht.

Standpunten verzekeraars

- De verhoging van de AOW-leeftijd heeft tot gevolg dat veel arbeidsongeschikten met een particuliere inkomensverzekering, vooral zelfstandige ondernemers, een gat krijgen tussen de eindleeftijd van de particuliere verzekering en de nieuwe AOW-ingangsdatum. Een publieke overgangsregeling kan dit probleem oplossen. De betrokkene ontvangt dan een nader te bepalen toeslag. Waarschijnlijk kan de Belastingdienst deze regeling uitvoeren, want die weet wie een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangt (daar wordt loonbelasting op ingehouden) en weet dus ook dat de uitkering de eerste van de maand stopt als de betrokkene 65 jaar wordt (geen inhouding meer van de loonbelasting).
- Bij 'het nieuwe pensioencontract' dat voortvloeit uit het Pensioenakkoord met sociale partners, komen het langlevensrisico en het rendementsrisico expliciet bij de deelnemers te liggen. Een toenemende onzekerheid over de hoogte van het pensioen zal de behoefte aan individuele aanvullingen doen toenemen. De (fiscale) regels voor aanvullende oudedagsvoorzieningen zouden kritisch moeten worden bezien vanuit de gedachte dat ontwikkelingen in de pensioenen vragen om het stimuleren van eigen keuzes. Het Verbond pleit ervoor de fiscale kaders niet verder te beperken dan de taakstelling van € 700 miljoen in het Stabiliteitsprogramma.
- Het is voor werkgevers en werknemers van groot belang dat ook verzekeraars 'het nieuwe pensioencontract' kunnen uitvoeren, naast contracten met nominale garanties. Anders worden werkgevers en werknemers beperkt in hun keuzemogelijkheden.
- De ontwikkelingen op de financiële markten hebben aangetoond dat financiële zekerheid stevige buffers vergt. Voor verzekeraars heeft dit

zich vertaald in strengere solvabiliteitseisen. Voor het gehele pensioenstelsel zou moeten gelden dat de solvabiliteitseisen naadloos aansluiten bij de zekerheid die de deelnemer verwacht. De verschillen tussen de eisen voor pensioenfondsen en verzekeraars zijn toegenomen met de aanstaande invoering van het nieuwe solvabiliteitsregime voor verzekeraars: de Solvency II-richtlijn. Verschillen in zekerheid kunnen gerechtvaardigd zijn, zolang dit op basis is van het karakter en het risico van het pensioenproduct. Verschillen zijn echter niet gerechtvaardigd als ze louter op de juridische entiteit van de pensioenuitvoerder zijn gebaseerd. Als er een verschil bestaat in de zekerheid die wordt geboden, dan zal dit transparant moeten zijn en expliciet moeten worden gecommuniceerd naar de (toekomstige) deelnemers.

Zelfstandigen: arbeidsongeschiktheid en pensioen

Inleiding

Steeds vaker verdienen mensen (een deel van) hun inkomen als zelfstandige. Kern van ondernemerschap is eigen verantwoordelijkheid. Dat betekent dat een zelfstandige zelf moet bepalen of hij iets wil regelen voor zijn oude dag of het afdekken van het arbeidsongeschiktheidsrisico.

Cijfers en achtergrond

- Ongeveer negen procent van de beroepsbevolking werkt als zzp'er en dit aandeel neemt alleen maar toe.
- Circa de helft van de zelfstandigen heeft een arbeidsongeschiktheidsverzekering.
- Eveneens de helft doet aan pensioenopbouw naast de AOW.
- De groep zelfstandigen is zeer divers samengesteld. Veel zelfstandigen halen slechts een beperkt inkomen uit het ondernemerschap, waardoor zij er meestal geen belang bij hebben een aanvullende verzekering te sluiten. Ook zijn er zelfstandigen met andere vangnetten waarop ze kunnen terugvallen, zoals vermogen, een partner met voldoende inkomen of een verzekerd inkomen uit loondienst. Het maken van een regeling die bij alle zelfstandigen past, is daarom niet haalbaar.
- De meerderheid van de zelfstandigen wil niet verplicht deelnemen aan regelingen voor pensioen of arbeidsongeschiktheid. Zij hechten aan hun keuzevrijheid.
- Er bestaat wel behoefte aan het afdekken van het arbeidsongeschiktheidsrisico of het regelen van een oudedagsvoorziening. Verzekeraars bieden hiervoor een scala van producten aan. Wij werken eraan deze markten zo transparant en toegankelijk mogelijk te maken.

Standpunten verzekeraars

- Omdat het om ondernemerschap gaat, met dito eigen verantwoordelijkheid, achten wij het vooral een zaak van de markt en de zelfstandige zelf.
- Het Verbond van Verzekeraars vindt het van

belang dat zelfstandigen hun keuze zo weloverwogen mogelijk maken. Daarom vinden wij een transparante markt belangrijk. Om dat te bewerkstelligen, hebben wij in de afgelopen periode veel initiatieven ontwikkeld. Voorbeelden zijn het verkorten van contractstermijnen, het bieden van duidelijke informatie over de medische acceptatie en het lanceren van de website www.verzekerenvoorzelfstandigen.nl. Dit doen we in samenwerking met organisaties van zelfstandigen. In de komende periode willen wij ons blijven inzetten voor een zo toegankelijk en transparant mogelijke markt, in samenwerking met (vertegenwoordigers van) zelfstandigen.

Nadere informatie

Meer informatie: SER-onderzoek 'Zzp'ers in beeld':

<http://www.ser.nl/nl/publicaties/adviezen/2010-2019/2010/b29123.aspx>

(via deze link ook per hoofdstuk te downloaden; hoofdstuk 9 en 10 gaan over arbeidsongeschiktheid en pensioen).

Zorg: AWBZ en Zorgverzekeringswet (Zvw)

Inleiding

Door de vergrijzing neemt ook de zorg voor ouderen toe en daarmee de uitgaven voor de AWBZ. Deze ontwikkeling noopt tot een bezinning op de financierbaarheid en duurzaamheid van de AWBZ.

Cijfers en achtergrond

- Ouderen maken een steeds groter deel uit van de Nederlandse samenleving. In 2020 zijn er ruim 4,25 miljoen mensen tussen 55 en 75 jaar, waarvan 1,4 miljoen ouder dan 75. In 2030 zijn dat er respectievelijk 4,4 en 2 miljoen.
- In de omslagfinanciering van de AWBZ is onvoldoende rekening gehouden met de

vergrijzing. Door de omslagfinanciering wordt een steeds zwaarder beroep gedaan op de generaties die wel premie betalen, maar geen aanspraak maken op de verzekering; de intergenerationele solidariteit wordt zwaar op de proef gesteld. Bij een te laag vastgestelde premie bestaat ook het risico dat er onvoldoende geld beschikbaar is voor de dekking van de uitgaven. Behalve een onjuiste calculatie kunnen ook inkomenspolitieke overwegingen ten grondslag liggen aan een onjuiste premiestelling.¹

- In 2006 is een nieuw stelsel voor de curatieve zorg ingevoerd (Zvw). Dit stelsel functioneert goed: de toegang tot curatieve zorg is verbreed, en de kwaliteit door vraagsturing is verbeterd, waardoor de kosten in de uitvoering door verzekeraars lager uitvallen. Zorgverzekeraars pakken de gewenste zorginkooprol op.

Standpunten verzekeraars

- Financiering door middel van kapitaaldekking biedt een meer robuust alternatief. En het is op de kosten van de generaties gebaseerd.
- Kenmerk van kapitaalgedekte financiering is dat vermogen wordt opgebouwd dat wordt belegd. Dat betekent dat opbrengsten groter kunnen zijn dan de ingebrachte gelden. Dit is echter wel gevoelig voor ontwikkelingen op de financiële markten. Uit een oogpunt van risicoverkleining ligt een gecombineerd systeem van gedeeltelijke omslagfinanciering (collectief en premies) en gedeeltelijke kapitaaldekking (particulier/markt en belegd geld) voor de financiering van de AWBZ voor de hand.
- De verzekeringssector kan een rol spelen bij het ontwikkelen van zo'n (eventueel aanvullende) wijze van financiering van ouderenzorg.
- Gegeven het goed functioneren van de (nieuwe) Zvw zijn wij geen voorstander van weer een nieuwe stelseldiscussie over de Zorgverzekeringswet. Het is belangrijk de markt de tijd te geven om met de genomen maatregelen effect te sorteren.

¹ In de AWBZ is de premie al een aantal jaren niet kostendekkend vastgesteld. Dat heeft inmiddels geleid tot een tekort in het Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten.

Ziektewet en WGA voor flexwerkers

Inleiding

- Vanaf midden jaren '90 zijn succesvolle maatregelen getroffen die werkgevers en werknemers meer verantwoordelijk hebben gemaakt voor preventie, herstel en werkhervatting.
- Het ingezette beleid heeft echter nog onvoldoende effect gehad bij werknemers met een tijdelijk dienstverband en uitzendkrachten. Deze zogenoemde flexibele werknemers komen vanuit de Ziektewet in de WGA terecht en vormen nu meer dan de helft van de WGA-instroom.

Cijfers en achtergrond

- Circa 90 procent van alle kleine werkgevers (tot 25 medewerkers) en een kleine 60 procent van alle grote werkgevers heeft een verzuimverzekering.
- Voor de WGA-periode daarna verzekert de meerderheid van de werkgevers zich bij het UWV.
- In 2011 was 30 procent van alle werkgevers eigenrisicodrager WGA. In 2009 was dat nog 19 procent.
- Werkgevers kunnen nu nog niet eigenrisicodrager WGA worden voor flexibel personeel. Dit wordt per 2016 mogelijk. Hiervoor is een wetsvoorstel bij de Tweede Kamer ingediend, maar deze is nog niet in behandeling genomen. Dit wetsvoorstel geeft werkgevers geen keuzevrijheid en verzekeraars geen gelijk speelveld met het UWV (zie hieronder).

Standpunten verzekeraars

Het eigenrisicodragerschap door werkgevers voor de WGA (en de ZW) kan verder worden gestimuleerd. Zo wordt er meer verantwoordelijkheid neergelegd bij werkgever, verzekeraar en andere dienstverlenende partijen die er belang bij hebben dat werknemers zoveel mogelijk duurzaam aan de slag blijven. Hiervoor is het volgende nodig:

- geef werkgevers keuzevrijheid om eigenrisicodrager WGA te worden voor het flexibele personeel en/of voor het vaste personeel. Werkgevers kiezen dan voor de optimale re-integratieaanpak en financiering in hun situatie. Bovendien kan van werkgevers die reeds voor hun vaste personeel eigenrisicodrager WGA zijn, niet worden verwacht dat zij die keuze met terugwerkende kracht herzien (eerbiedigende werking);
- bied UWV en private verzekeraars een gelijk speelveld om met elkaar te concurreren:

- a) de lopende ZW- en WGA-lasten moeten volledig worden gefinancierd. Zowel bij de overgang naar een nieuw stelsel als wanneer in het nieuwe stelsel de werkgever van het UWV overstapt op eigenrisicodragerschap en vice versa. In de huidige situatie heeft het UWV bij de WGA (in tegenstelling tot private verzekeraars) niets voor deze uitgaven gereserveerd. Daardoor zitten werkgevers vast aan het UWV;
- b) het UWV moet een premiestructuur gaan gebruiken die zo min mogelijk verschilt van structuur die de private verzekeringsmarkt hanteert (een lastendekkende premie die werkgevers stimuleert tot activering);
- c) het UWV verstrekt aan werkgevers en hun dienstverleners tijdig de juiste informatie om de aanpak van verzuim en arbeidsongeschiktheid goed te kunnen vormgeven.

Financiële crisis

Inleiding

De samenleving heeft baat bij een stabiele en gezonde financiële sector. Verzekeraars dragen middels het wegnemen van risico's en het investeren van de toevertrouwde premies bij aan het draaiend houden van de Nederlandse economie. Sinds de kredietcrisis in 2008 wordt kritisch gekeken naar de gehele financiële sector. Zowel in Nederland als in Europa worden de regels rondom financiële instellingen daarom aangescherpt. Verzekeraars hebben lessen getrokken uit de crisis. Solvency II zal het wettelijke kader verzorgen en is het antwoord op goede kapitaalsbuffers en degelijk risicomanagement. Voor het herstel van vertrouwen hebben verzekeraars daarnaast het klantbelang weer centraal gesteld. Dit wordt gedaan door het oplossen van problemen uit het verleden en prikkels te introduceren die ertoe leiden dat verzekeraars processen inrichten in het belang van de klant.

Cijfers en achtergrond

- Verzekeraars beleggen circa € 350 miljard aan vermogen in de economie.
- Verzekeraars zien de omzet onder druk staan. Bij levensverzekeraars is sprake van een fors krimpende markt (2008: € 25,8 miljard, 2011: € 20,0 miljard) en de omzet van schadeverzekeraars houdt de inflatie nauwelijks bij.
- De Nederlandse verzekeringssector is solvabel. Eind 2011 bedroeg de solvabiliteit ongeveer 250 procent van het wettelijk vereiste kapitaal (Solvency I). Op het diepste punt van de crisis (eind 2008) bleef de solvabiliteit gemiddeld over

de gehele sector met circa 200 procent nog ruim boven het wettelijk vereiste van 100 procent.

- Het verhogen van kapitaaleisen betekent meer zekerheid, maar leidt ook tot extra kosten. Deze kosten kunnen voor klanten betekenen dat de premies moeten worden verhoogd.

Standpunten verzekeraars

Bij het maken van wetgeving moet goed rekening worden gehouden met de volgende punten:

- verzekeraars zijn anders dan banken. Regelgeving als gevolg van issues met banken kan daarom niet automatisch een-op-een worden overgenomen;
- wetgeving mag niet leiden tot versterking van concurrentie en het level playing field, zowel binnen de sector (grotere versus kleinere verzekeraars), als tussen sectoren (concurrentie met pensioenfondsen en banken) en internationaal;
- van belang is dat wetgeving onnodig hoge kosten voorkomt en een relevante markt gegarandeerd blijft zodat verzekeraars de nutsfunctie en de rol als zekerheidsbieder en investeerder kunnen blijven invullen;
- in Europa wordt gewerkt aan Solvency II, de nieuwe regels voor kapitaalvereisten en risicomanagement. Verzekeraars maken zich zorgen hoe in Europa de Solvency II-regels exact worden ingevuld. De vraag is of het langetermijnbeleggingskarakter van verzekeraars wel goed tot zijn recht komt. Daarnaast vinden wij het van belang dat er niet nog extra (nationale) kapitaaleisen naast Solvency komen. Eerst moet Solvency II de kans krijgen om te werken.

Regeldruk en nalevingslasten

Inleiding

Hoewel de reflex tot meer regels voor de financiële sector begrijpelijk is, lijkt het er nu op dat de hoeveelheid regels meer schade doet dan de individuele regels goed doen.

Cijfers en achtergrond

Er komt ongelooflijk veel wet- en regelgeving op verzekeraars af.

- Een voorlopige inventarisatie wees november vorig jaar uit dat meer dan 100 wetsvoorstellen en 31 Brusselse initiatieven direct of indirect voor verzekeraars van belang zijn.
- Daarnaast lopen er meer dan 100 onderzoeken/informatieverzoeken van DNB en de AFM bij onze leden.
- In de circulaire 'Aanpak financiële sector' van 13 april 2012 somt minister De Jager een pakket

van 40 maatregelen op die in gang zijn gezet om de financiële sector te hervormen.

- De Parlementaire Enquêtecommissie Financieel Stelsel (commissie De Wit II) publiceerde op 11 april 2012 maar liefst 20 aanbevelingen voor de financiële sector. Een groot deel raakt verzekeraars.
- Door de hausse aan wet- en regelgeving zijn verzekeraars gedwongen veel schaarse tijd, geld en energie te besteden aan het implementeren hiervan. Dit gaat grotendeels ten koste van IT- en administratiecapaciteit (denk aan de hercalculatie van woekerpolissen), maar ook ten koste van innovatietrajecten en dergelijke.

Standpunten verzekeraars

- Zorg voor een betere coördinatie door minder én consistente regels. Laat het ministerie van Financiën onderzoek doen naar de cumulatieve effecten van regels voor verzekeraars, net zoals de Europese Commissie dat heeft laten uitvoeren voor de banken.
- Voer een inspanningsverplichting in voor de overheid om alternatieven te (laten) zoeken voor nieuwe wet- en regelgeving die het beoogde doel ook bereiken.
- Bied meer weerstand aan de overdaad aan nieuwe Europese financiële regels.
- Loopt niet meer vooruit op Europese regels. Dat leidt tot dubbele aanpassing en dus extra nalevingslasten.
- Laat bedrijfseffectentoetsen verplicht en beter toetsbaar uitvoeren bij nieuwe lagere regelgeving.
- Besteed bij nieuwe wet- en regelgeving meer aandacht aan kleinere verzekeraars. Bijvoorbeeld via principle based (open) normen inzake governance en solvency.
- Bij aanpassing van bestaande regels past terughoudendheid, omdat dit extra (initiële) lasten geeft.

Algemene toegang tot Gemeentelijke Basisadministratie (GBA)

Inleiding

Het gebruik van de GBA is onder de huidige wetgeving enkel toegestaan voor pensioen- en zorgverzekeringsproducten op basis van de uitvoering van een wettelijke taak voor specifieke producten. Daarnaast geldt voor alle verzekeringsproducten dat een verzekeraar moet voldoen aan wettelijke taken zoals de identificatieplicht, zorgplicht en informatieplicht. GBA-gegevens zijn onmisbaar om hier invulling aan te geven.

Cijfers en achtergrond

Het niet kunnen delen (tussen bijvoorbeeld een zorg- en schadeafdeling) of opvragen van GBA-gegevens kan leiden tot:

- onbegrip bij klanten: het is niet uitlegbaar aan de klant dat de ene afdeling wel en de andere niet over dezelfde gegevens beschikt binnen hetzelfde concern;
- verloren polissen/vergeten tegoeden. Zonder adres kunnen begunstigden niet worden opgespoord/geïdentificeerd en kunnen zij hun tegoeden/uitkering niet krijgen;
- het uitblijven van premiebetaling door verzekerde. Daardoor loopt de klant het risico ongewenst onverzekerd te zijn;
- omslachtige identificatieprocedures en onnodige kosten voor de klant. Denk daarbij aan het bewijs

‘in leven zijn’ bij uitkering van een levensverzekering;

- misbruik door identiteitsfraude waardoor onnodige uitkeringen worden gedaan.

Standpunten verzekeraars

- Verzekeraars willen hun verantwoordelijkheid nemen in het oplossen van deze problematiek.
- Verzekeraars hebben daarbij de juiste instrumenten nodig.
- Een bredere toegang tot de GBA dient de klant en is van maatschappelijk belang. Daarom zou de Wet GBA moeten worden gewijzigd zodat verzekeraars de GBA kunnen raadplegen (naam, adres en woonplaatsgegevens). Het Burgerservicenummer (BSN) en geboortedatum dienen hierbij als zoek sleutel.
- Zorg- en pensioenverzekeraars hebben al toegang en aangetoond dat verzekeraars op een zorgvuldige wijze omgaan met persoonlijke gegevens.
- Alle verzekeraars zijn gebonden aan de Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen. Deze zelfregulering bevat waarborgen om de privacy te garanderen.

Private verzekeringsoplossing overstromingsrisico

Inleiding

Het overstromen van primaire en secundaire rivier- en zeedijken wordt in Nederland sinds 1953 wettelijk gezien als een technisch onverzekerbaar risico. Het risico is daarom op vrijwel alle inboedel- en opstalpolissen uitgesloten. Het Verbond van Verzekeraars werkt echter aan een private verzekeringsoplossing van deze risico's. Hiervoor is het nodig dat verzekeraars de mogelijkheid krijgen om het risico te dekken via een verplichte opslag op alle opstal- en inboedelverzekeringen, particulier en zakelijk. De overheid wordt gevraagd mee te werken dat verzekeraars deze vorm van solidariteit mogen organiseren. Dat scheelt de overheid ook kosten.

Cijfers en achtergrond

- Bij een overstroming loopt de schade al snel op tot vele miljoenen of zelfs miljarden euro's.
- De gemiddelde schadekans per jaar ligt om en nabij € 60 miljoen.
- In het overgrote deel van de voorkomende overstromingen zal de limiet hoog genoeg zijn om alle gedupeerden te kunnen helpen. Alleen bij excessieve calamiteiten is een additioneel beroep op de overheid nodig.
- De (verplichte) opslag op de premie is waarschijnlijk niet hoger dan vijf procent.
- Nederland is het enige land in Europa die een dergelijke verzekeringsdekking niet biedt, omdat in de huidige situatie het risico als onverzekerbaar wordt beschouwd.

Standpunten verzekeraars

Het verzekerbaar maken van deze risico's biedt als voordelen dat:

- de verzekeringsindustrie solidariteit organiseert en bij een calamiteit de eerste financiële klap(pen) opvangt;
- burgers en bedrijven zo in veel situaties weer 'op weg worden geholpen';
- de verzekeringsindustrie de beredding en schadebehandeling op zich neemt, eventueel ook boven het verzekerde maximumschadebedrag;

- eventuele schade dan niet alleen voor rekening van de overheid is, waar deze in navolging van de Wet tegemoetkoming schade bij rampen (Wts) nu nog ongelimiteerd kan oplopen;
- onzekerheden worden verkleind en preventie wordt gestimuleerd: burgers en bedrijven weten vooraf waar ze aan toe zijn in geval van een calamiteit;
- het om een catastrofedekking gaat en niet om een volledige dekking van de schade. Er blijft een eigen risico en de overheid staat garant voor de schade boven de verzekerde limiet.

Rechtsbijstand/toegang tot het recht

Inleiding

In 2008 heeft het ministerie van (Veiligheid en) Justitie een 'taakstelling' gekregen: het realiseren van een bezuiniging van € 50 miljoen op gesubsidieerde rechtsbijstand. Verzekeraars kunnen eraan bijdragen die taakstelling te halen.

Cijfers en achtergrond

Uit de laatste overzichten blijkt dat het aantal toevoegingen voor wat de taakstelling gesubsidieerde rechtsbijstand (dus zaken waarin de rechtshulp (deels) door de overheid wordt betaald) wel daalt, maar dat de totale kosten niet meedalen. Inmiddels heeft het ministerie een eerste aanzet gedaan om te komen tot een stelselherziening voor de gesubsidieerde rechtsbijstand. Hierbij wordt ook nadrukkelijk naar rechtsbijstandverzekeraars gekeken; kunnen zij niet een deel van de geschillen behandelen waarvoor mensen nu bij de gesubsidieerde rechtsbijstand aankloppen? Denk dan met name aan echtscheidingszaken.

Standpunten verzekeraars

- De mogelijkheid voor burgers om hun recht te krijgen, is van groot belang voor de maatschappij. Het recht moet dan ook toegankelijk blijven. Rechtsbijstandverzekeraars pleiten ervoor alternatieve vormen van geschilbeslechting zoals mediation meer aandacht te geven. Het is immers niet altijd nodig met zaken tot aan de rechter te gaan.
- Rechtsbijstandverzekeraars hebben brede ervaring in het koppelen van efficiëntie aan kwalitatief goede juridische dienstverlening. Deze expertise stellen zij graag beschikbaar ten behoeve van onderzoek naar hervormingen van het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand.
- Rechtsbijstandverzekeraars pleiten voor overleg met het ministerie om de pro's en contra's van vernieuwingen op het gebied van de (gesubsidieerde) rechtspraak, waarbij bijvoorbeeld een grotere rol is weggelegd voor de rechtsbijstandverzekering, te bespreken.

Brand en fysieke veiligheid

Inleiding

Verzekeraars en overheid kunnen elkaar meer opzoeken in het streven naar een veiliger samenleving. Verzekeraars dragen op diverse manieren bij aan veiliger samenleving, bijvoorbeeld door preventie-eisen in contracten op te nemen en door het belonen van veilig gedrag met premiekorting. Hierdoor beschikken verzekeraars ook over veel kennis over hoe het veiliger kan. Om deze samenwerking vorm te geven, zou een Safety Deal gesloten kunnen worden, analoog aan de Green Deal.

Cijfers en achtergrond

- Verzekeraars keren jaarlijks € acht miljard aan schade uit, waarvan een groot deel met 'onveiligheid' te maken heeft. De bedrijfstak heeft dus samen met de overheid belang bij een veilige samenleving.
- Onveilige bedrijven, zoals ChemiePack in Moerdijk, die onvoldoende verzekerd zijn, zorgen voor veel maatschappelijke schade. Bij ChemiePack heeft dit de staat tientallen miljoenen euro's gekost. Zo wordt onzorgvuldig handelen door private partijen afgewenteld op het algemeen belang.
- Ondernemers die hun zaakjes wel netjes op orde hebben, zijn vaak duurder uit. Zij betalen immers meer premie en maken meer preventiekosten. Terwijl de baten van die uitgaven maar gedeeltelijk voor henzelf zijn.
- De WRR heeft in 2011 gesteld dat overheid, burgers en bedrijfsleven samen verantwoordelijk zijn voor de fysieke veiligheid.

Standpunten verzekeraars

- Een verplichte aansprakelijkheidsverzekering voor risicovolle bedrijven is wellicht de juiste weg om te voorkomen dat in de toekomst risicovolle bedrijven onvoldoende verzekerd zijn.
- Verplicht het gebruik van brandvertragende middelen in meubels. Dat is in Nederland nu nog niet zo. Daardoor branden deze snel en dragen zo bij aan schade en onveiligheid.

- Verplicht rookmelders. Brand discrimineert: in oude stadswijken met bewoners met een lagere sociaal-economische status, vinden relatief veel ernstige branden plaats. Wij pleiten er daarom voor dat in alle gebouwen rookmelders verplicht worden, niet alleen in nieuwbouw. Er zou in ieder geval kunnen worden gestart met rookmelders in alle sociale woningbouw.
- Zorg voor een nationale preventieve aanpak van asbest. Er zit nog veel asbest in oude gebouwen. Dat kan bij stormen misgaan. Verwijderen is dan onveilig en kostbaar. Een preventieve aanpak is beter. Graag stellen wij hier samen met de overheid een actieplan voor op.
- Zo zijn er meer dossiers, waarin er baat is bij meer overleg tussen bedrijfsleven en overheid, precies zoals de WRR voorstelt. Wij pleiten voor een vertaling van het WRR-advies naar concrete afspraken.
- In dat kader pleiten wij voor het sluiten van een Safety Deal.

Nadere informatie

www.wrr.nl/fileadmin/nl/publicaties/PDF-overige_uitgaven/2011-12-06_Evenwichtskunst_volledige_publicatie.pdf

Samenwerking bestrijding criminaliteit

Inleiding

Criminaliteit leidt tot slachtoffers en kost de samenleving veel geld. Verzekeraars willen een bijdrage leveren om deze schade te voorkomen en de (verzekerde) kosten op daders te verhalen.

Cijfers en achtergrond

Verzekeraars hebben veel kennis over criminaliteit en de gevolgen daarvan in huis.

Standpunten verzekeraars

- Verzekeraars kunnen via publiek-private samenwerking meer bijdragen aan de aanpak van (georganiseerde) criminaliteit zoals transportcriminaliteit, hennepkwekerijen, brandstichtingen, vandalisme, maar zeker ook (verzekerings)fraude, waarover veel kennis is binnen de sector. De publieke en private sector moeten voor een effectieve aanpak meer informatie met

elkaar kunnen uitwisselen. Wij pleiten dan ook voor meer publiek-private samenwerking van overheid en politie/Justitie met verzekeraars op beleids- en operationeel niveau.

- Positie in het strafproces: veroorzakers van schade door criminaliteit behoren deze schade te vergoeden. Oók aan een verzekeraar wanneer deze de schade aan het slachtoffer heeft vergoed. Juridisch kan dit al, maar logistiek gezien is dit moeilijk. Daarom willen we een goede positie van de verzekeraar in het strafproces om de schade op de dader te kunnen verhalen. Hiertoe is het nodig tijdig informatie over dader en feiten te ontvangen – via een centraal punt in de bedrijfstak – en die informatie te kunnen voegen in het strafproces. Maar ook om in voorkomend geval een civiele verhaalsactie te kunnen starten tegen dader(s).

Transportsector en economische schade door criminaliteit

Inleiding

Transportcriminaliteit is een groot probleem voor Nederland als transportland. Er is al veel gedaan in de strijd tegen transportcriminaliteit, maar er is nog veel meer mogelijk.

Cijfers en achtergrond

- Transportcriminaliteit kost Nederland ongeveer € 350 miljoen per jaar. Bovendien loopt de reputatie van Nederland als transportland gevaar door de hoge mate van transportcriminaliteit.
- Er zijn in Nederland 27 gecertificeerde beveiligde parkeerplaatsen. Certificering is (deels) betaald en begeleid door verzekeraars.
- Er is een pilot gestart onder de naam Secure Lane. Op de aangesloten parkeerplaatsen is transportcriminaliteit bijna 100 procent teruggelopen. De Secure Lane dreigt te verdwijnen vanwege de financiering.

Standpunten verzekeraars

- Verzekeraars vinden het belangrijk dat de overheid certificering van parkeerplaatsen ondersteunt en het parkeren op beveiligde parkeerplaatsen stimuleert. Bijvoorbeeld door ondernemers die hun parkeerplaats beveiligen en laten certificeren een bord langs de snelweg te bieden.
- Ook moet er meer handhaving komen als chauffeurs op plekken parkeren waar zij niet mogen staan. Bijvoorbeeld op de snelweg of naast een bewaakte parkeerplaats.
- De overheid moet Secure Lane faciliteren door bijvoorbeeld het beschikbaar stellen van het glasvezelkabelnetwerk. Financiële ondersteuning blijft nodig zolang het businessmodel van de Secure Lane nog niet is gerealiseerd.

